

מ'ס'ת'ר'ה

שני יהודים מטיילים בעיר העתיקה
 מגיעים לחנות השטיחים של ארמני.
 שטיח אחד מוצא חן בעיניהם, והם נכנסים.
 אל: "כמה?"
 "אלף לירות", משיב הארמני, מבלי לה-
 גיד עפעף.
 "בסדר", אומר היהודי, שולף ארנק ו-
 משלם. "שלח לי את השטיח הביתה".
 בצאתם מן החנות, פורץ היהודי השני
 בצעקה גרהמת: "השתגעתי?! השטיח הזה לא
 שווה אפילו חמש מאות! יכולת לקבל אותו
 בקלות בארבע מאות, אילו עמדת על ה-
 מקח!"

צוחק היהודי הראשון ואומר:
 "בטח! אבל החלטתי לרפוק את
 הרמאי הזקן הזה. עכשיו הוא לא
 יישן בלילה. הוא יקלל את עצמו
 על שלא דרש חמשת אלפים!"

דרך הטיב
 היה המשאיהמתן על
 אותו שטיח מתנהל, כמובן, על פי דפו-
 סים אחרים, הירועים עוד מימי התנ"ך.
 "אלף" היה אומר הארמני.

היהודי היה פורץ בצחוק. "הי-
 סמרטוט הזה?" "היה אומר." "זה
 שווה בקושי עשרים!"
 "אתה רוצה להורידני שאולה?" היה ה-
 ארמני זועק. "זהו שטיח של השאח הפרסי!
 אף פרוטה אחת פחות מ-900!"
 וכן הלך וכן הלך, עד שהיו משתווים
 על מחיר של 428 לירות ו-53 אגורות, ו-
 שניהם היו גאים בנצחון הגדול שנחלו.
 זוהי השיטה — ולא רק במזרח,
 אלא בעולם כולו.

אם כן — מדוע לא נהג כך גם כלפי
 הערבים, שהם מימים ימימה עמי-הסוחר
 רים המהקים בנפשו, עם שהפך את העמידה
 על המקום לאמנות?
אין אדם בישראל שלא שאל פעם
שאלה זו, מראש הממשלה ועד
אחרון החנוונים בשוק.
 היו לי על כך ויכוחים ארוכים עם לוי
 אשכול המנוח. הוא היה גאון של משא-
 ומתן, אמן של התמקחות והתפשרות. והוא
 שאל אותי בפשטות: "מה פתאום אתה רו-
 צה שנגיד מראש את המחיר האחרון שלנו,
 איהו מין מיסחר זה?"
 ואכן, מדוע עלינו לומר שאנחנו מוכנים
 לסגת לגבול 4 ביוני תורת שלום, סידור
 רייבסחון, גבולות פתוחים, וכדו?
איזה סוחר נורמלי היה נהג
כך?

הרי ההגיון מחייב לנקוט בשיטה ההפוך
 כה. להגיד: "השלום שאתם מציעים לא
 שווה כלום. בקושי יסיגה של עשרה קילור-
 מטרים. מה? אף לא קילומטר אחד יותר
 מ-30! אתם נותנים שלום וגם חיסול ה-
 פידאיון? אכן בסדר, נסוג חמישים קילומטר
 רים, וגם ניתן לכם את שכמי, שתהיו מבי-
 סוטים."

וכן הלך, עמידה על המקום במשך חוד-
 שים ושנים, על כדל קילומטר, עד שהיה
 נשבע הגבול החודש באישוהו מקום בין קו
 הפסקת-האש והקו הירוק, ושני הצדדים היו
 מרוצים, ושלום על ישראל וישמעאל.
הגיון פשוט, הגיון המתבסס על
נפיו-החיים של כל אחד מאיתנו.
הגיון שלא רק הניצנים, אלא גם ה-
יונים בממשלה ובכנסת דוגלים בו.

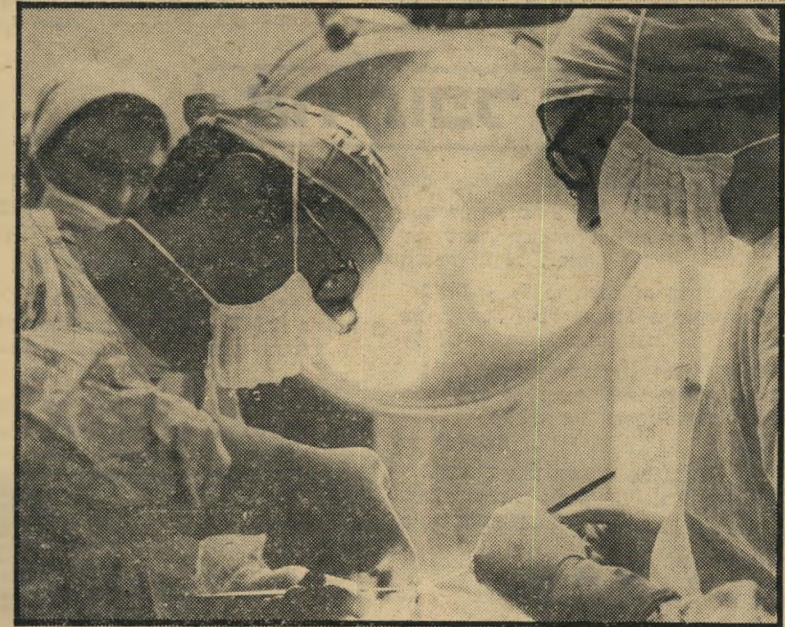
ני מבקש לשכנע את כל אלה כי
 הגיון זה מוטעה מיסודו, כשהוא מועבר
 למציאות שלנו.
אמנם, יש מקום לעמידה על ה-
מקח במשאיהמתן בין עמים, והי-
היסטוריה מכירה דוגמאות רבות
מספור.

שתי מדינות יוצאות לקרב. בתום המלח-
 מה יושבים ליד שולחן המשאיהמתן, מת-
 מקחים על הגבול החדש. המנצח רוצה לה-
 טוף הרבה, המנוצח משתדל לחזור רק על
 מעט ככל האפשר. מעצמות נוספות יכולות

להתערב, מתוך דאגה לאינטרסים של עצמן.
 בסוף מושגת פשרה כלשהי, אישם באמצע.
 עיין בפרק על השלום של וסטפאליה, ב-
 תום מלחמת שלושים-השנים; או בפרק על
 הקונגרס הווינאי, בתום מלחמת נפוליאון.
האמת היא שיש הכדל מוחזתי
בין מלחמתנו לבין המלחמות ההן,
ולא רק מפני שמשעה דיין אינו
ואלנשטיין, ואבא אבן אינו טאי-
ליראן.

אבל המרחב הערבי הניב כמו
כל גוף, שנשתל בו אבר זר —
הוא דחה את האבר, הוא גייב
את כל הנוגדנים כדי לחמיתו ולי-
הציאו.

אם כן, היכן כאן הצדק?
 זוהי שאלה אוילית, כאילו שאל הרופא
 אחרי השתלת הכלייה — מי צודק? הכלייה
 או הגוף הדוחה אותה?
 האבר הצדקני ביותר אינו יכול להתחכם
 עם הביולוגיה.
 עלינו להבין שיש כאן תהליך טבעי, ש-
 כל עם אחר היה מגיב בדיוק כשם שהגיבו
 הערבים, שמה שקרה אינו בלתי-הגיוני,

אלא ששני הצדדים מגיבים דווקא באופן
 הגיוני מאין כמוהו.
 ומכיוון שאנחנו איננו רוצים להינתק ו-
 למות, וגם איננו רוצים במלחמת-נצח, עומד
 דת בפנינו אותה השאלה המטרדית גם את
 הרפואה המודרנית:

איך לשכנע את הגוף לקבל את
האבר השתול?
 איך להביא את המרחב הערבי לכך ש-
 יקבל את קיומנו כאן, שיכיר בנו, שיש-
 לים עימנו?

"שלום" ו"השלמה" גזורים מאין
תנו פועל. אבל במיקרה שלנו, ה-
השלום קודמת לשלום, וחשובה
ממנו לאין ערוך.

אני שומע את זעקתו הנוצעת של ה-
 דמאגוג, המסעיר את ההמונים מעל גבי
 מירפסת:
 "איננו זקוקים להכרתו של איש! איננו
 דורשים להשלים איתנו!"
 "העם היהודי אינו זקוק עוד לחסדיו של
 איש!"

"עם ישראל למד בעצמו, ומגן על עצמו,
 ואנו מוכנים ללמד לקח את כל אויבינו!"
 "לא נוזז מפה — ולא איכפת לנו אם
 שכנינו משלימים עימנו או לא!"
 מילים כדורבנות. מילים מלהיבות. אבל
 איזו משמעות יש בהן?

אין כאן מישחק בהכרה. יש
כאן בעייה פשוטה: אם המרחב
אינו מקבל אותנו כחלק שלו, כי
אבר של בן-משפחה, הרי המלח-
מה תימשך בלי סוף.

ובמלחמה זו, שאין לה סוף, יש כל ה-
 סיכויים שהגוף כולו, והאבר השתול בתוכו,
 ימותו בסופו של דבר מאפיסת כוחות.
 הגוף אינו יכול לסלק עוד את
 האבר מבלי למות, והאבר אינו
 יכול לחיות בלי הגוף.

תפקידנו הוא לבצע את הנס הרפואי של
 שילוב האבר בגוף.
ועל רקע מציאות פשוטה זו, כל
הדיבורים וכל הדוגמאות מחיי ה-
מיסחר אינם אלא מסחרה, בלשון
שכנינו.*

ני מאמין כי בכל שלב של התפת-
 חות הסיכסוך הישראלי-ערבי היתה הו-
 דמנות לחולל נס רפואי זה.

אילו נוצח האם הבעייה כראוי, ו-
 אילו נמנע האמן המדיני בעל ה-
 כושרון הנדרי.

אני מאמין כי נצחוננו במלחמת ששת-
 הימים, סיפק הודמנות גדולה נוספת —
 הודמנות שעדיין לא הוחמצה כליל.

למרבה אסוננו, עמד בראש ה-
 מדינה באותה שעה קרישית דווי-
 קא סוחר גאוני — לוי אשכול ה-

מנוח.
 חיבתו, הערכתו. אך הוא לא הבין כלל
 את ההודמנות.

להמשך אסוננו, באה במקומו
 אשה שאמנם אינה סוחרת, אבל
 כל כולה בוויכוח צדקני — גולדח
 מאיר.

קשה לומר שאני מחבב או מעריך אותה
 יתר על המידה. גם היא אינה מבינה כלל
 את ההודמנות.

איזו הודמנות?
ההודמנות היא: לבצע אקט
גדול, בעל השפעה נפשית וגופנית
כתיקוימא, שישנה את עצם ריקני
מת-היחסים בין המרחב ובנינו,
בין הגוף והאבר השתול.

כאן אין כל תועלת בחיכוך על קילומטר
 רים, במקומימכר שחרי.
 איננו באים לקנות שטיח, ואיננו הול-
 כים למכור שטיחיהאדמה.

יש כאן לחולל נס פסיכולוגי.
ולכן יש לעשות כאן, את אשר
אסור לעשות במקווימכר: לי-
הכריז מראש, בקול, במחווה דר-
מאתית, את המחיר הכופי.

לעשות מעשה שיעביר בכל אברי הגוף
 את הבשורה: איננו סרטן מתפשט, כפי
 שאמרו לכם. אנחנו אבר היכול לחזק את
 הגוף, הדרוש לגוף, שלא יתרחב ולא יצ-
 טמק, השייך לגוף.

גבולנו שהיה, הוא שיהיה — בתנאי ש-
 הגוף יקבל אותנו, ולא נצטרך עוד להילחם
 בנוגדניו.

איננו זקוקים לאנשי מיסחר, הי-
כוודאי לא לאנשי מסחרה. אנו
זקוקים לרופא.

* מילה ערבית זו אינה תרגום המילה
 העברית "מיסחר", כפי שנדמה לרבים. אין
 היא אלא שיבוש ערבי של המילה האירופית
 "מאסקראד", נשף-מיסכות.